

SINIR KOYMA

(VELİ)

SINIR KOYMA

Etkin sınır koyma, çocukların hangi davranışlarının kabul edilebilir olduğunu anlamalarına yardımcı olacak açık prensipler belirleme, kurallar koyma ve tanımlar yapma becerisidir.

Etkin sınır koyma, anne babaların istenen davranışla ilgili kural ve beklentilerini öğretmek için kullandıkları evrensel bir süreç olarak tanımlanmaktadır.

SINIR KOYMA

- **Sınır koyma; çocukların zaman içerisinde değişebilen istenmedik davranışları karşısında, ebeveynlerin uyguladıkları disiplin becerileridir.**
- **Bu beceriyi sürdürebilme ve yeni sorunlar karşısında yeni çözümler üretebilme yeteneğine karşılık gelmektedir.**

SINIR KOYMANIN ÖNEMİ

- Bir çocuğun ailesinden göreceği sevgi, ilgi ve anlayış çocuğun gelişimi için ne kadar önemliyse, ebeveynler tarafından konulacak sınırlar da o kadar önemlidir.
- İstenmedik davranışlar karşısında etkin sınır koymak; çocuğun yanlışlarını fark etmesi, kendi doğrularını keşfetmesi ve öz denetimini kazanmasını sağlar.
- Çocuk; etkin sınır koyma ile isteklerini erteleme becerisinin yanı sıra, isteklerine uygun yöntemlerle ulaşabilme becerisini geliştirir.

SINIR KOYMANIN ÖNEMİ

Ebeveynler tarafından mümkün olduğu kadar erken dönemde etkin sınır koyma becerilerinin uygulanması, çocuğun, ailenin ve toplumun sağlıklı gelişimi ve refahı için önem taşımaktadır.

SINIR KOYMANIN AMACI

- Sınır koymanın amacı, çocuklara otokontrolü öğretmektir.
- Bu noktada ebeveynlerinin gerekli sınırları belirlemesine ihtiyaç duyarlar.
- Çocuklar kendileri için belirlenen sınırlar tekrar edildikçe, uygulandıkça, zaman içerisinde bunları öğrenirler ve hatırlatmalara ihtiyaç duymazlar.
- Sınırlar ebeveyn tarafından tekrar edildikçe çocuklar yavaş yavaş bunu içselleştirir.
- Çocuklar farklı yaşlarda farklı gelişim özelliklerine sahip olacakları için, farklı sınırlara ihtiyaç duyarlar.

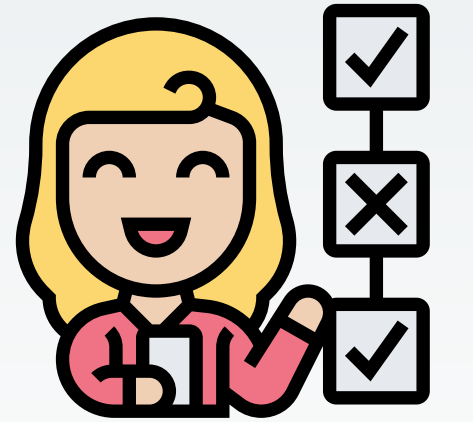

SINIR KOYMANIN YARARLARI

- Ebeveynin hem destek hem de sınır koymayı birlikte uygulaması, ergenin kendini düzenleme becerilerinin gelişimini sağlar.
- Ergenin sorumlu, kendine yeten bir birey olarak yaşamını sürdürmesine yardımcı olur.

- Çocuk kuralları, kurallara uymanın önemini öğrendiği için toplumsal normlara da uyum sağlar, sosyal becerileri gelişir.
- Çocuk ve diğer aile bireyleri arasında yaşanabilecek problemlerin önüne geçer, daha huzurlu bir aile ortamı sağlar.

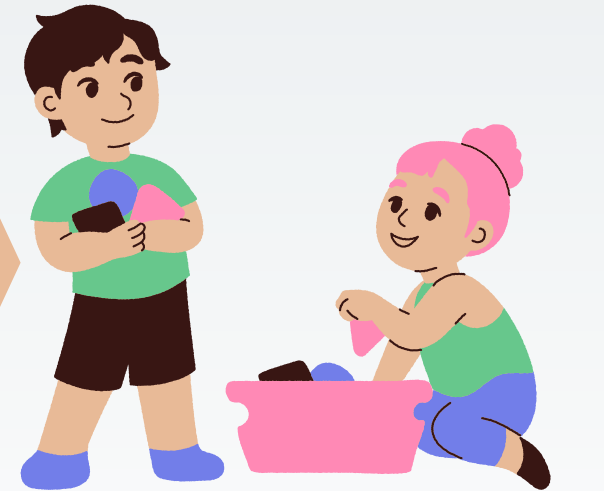

SINIR KOYMANIN YARARLARI

- Sınırlar, bireyi hem fiziksel hem psikolojik anlamda güvende hissettirir.
- Kural ve sınırlara sahip olan aileler ergenlik dönemindeki çocuklarının hayatını düzene koyarak çocuklarının kendilerini güvende hissettiği bir ortam yaratmış olurlar.

- Ebeveynlerin koşulsuz sevgi ve kabul gösterilmesi ile çocuk kendini değerli ve önemli hisseder.
- Bireylere hayatta her zaman seçim yapma şanslarının olduğunu ve yaptıkları seçimler sonucunda sorumluluk almaları gerektiğini öğretir.

ANNE-BABA TUTUMLARI VE SINIRLAR

Ebeveynlerin etkin sınır koyma becerilerini etkileyen en önemli etmenlerden biri anne-baba tutumlarıdır.

Demokratik Tutum:

•Dengeli sınırlar:

- Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı arttırır.
- İşbirliğini sağlar.

Otoriter Tutum:

•Çok kısıtlayıcı sınırlar:

- Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı engeller
- İsyanı körükler

Aşırı Hoşgörülü Tutum:

•Çok geniş sınırlar:

- Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı engeller
- Aşırı denemeyi körükler.

İlgisiz/Serbest Tutum:

•Tutarsız sınırlar:

- Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı engeller.
- Deneme ve isyanı körükler.

ETKİN SINIR KOYMA AŞAMALARI

1-DAVRANIŞ TANIMLA

Çocuğun anlaşıldığını ve hangi davranışından dolayı uyarıldığını daha net anlaması amacıyla yapılır. Kısa cümlelerle görülen şey söylenir, tahmin ve yorum yapmaktan kaçınılır. Çocuğun davranışları, sözleri, duyguları yansıtılır.

2-SINIRI İFADE ET

Kural çocuğa net ve açık şekilde söylenir. Ses tonunun sakin olmasına dikkat edilmelidir. Sınırları açıklarken BİZ denilmesi sınırların herkes için olduğunu çocuğun anlamasını sağlar!

3-SEÇENEKLER SUN

Yeni bir davranış seçeneği verilir.
Verilen seçenek;

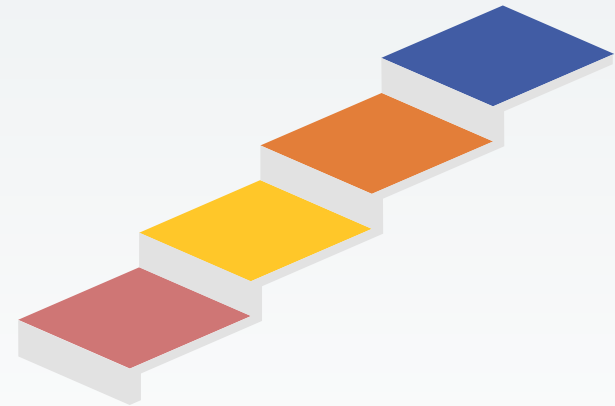
- Doğal
- Mantıklı
- Ceza anlamı olmayan
- Kabul edilebilir
- Olumlu cümlelerle ifade edilmelidir.

4-FİNAL SEÇENEĞİ

Eğer daha önce uyarı yapıldıysa ve çocuk sınıra uymamaya devam ediyorsa uygulanır. Daha önce belirlenen davranışın sonucunu yaşamaya aşamasına geçilir.

5-KARARI UYGULA

Çocuk sınıra uymamaya devam ediyorsa hemen sonuçlarına katlanması sağlanmalıdır. Nazik, sevecen ve kararlı olunmalıdır.

ETKİN SINIR KOYMA ÖNERİLERİ:

Brazelton ve Greenspan
(2000)

Daha fazla ver ve daha fazlasını bekle:

Çocukla iletişimde; hakları, sorumlulukları ve seçeneklerini öne çıkar. Sadece kural ve sınırla gitmek, çocuğun kızgın, dirençli veya pasif olmasına sebep olur”

Bedensel cezalandırma bir “hayır-hayır” dır:

Bedensel cezalandırma, şiddetin bu kadar yoğun olduğu bir dünyada kabul edilemez.

Disiplini bir eğitim olarak kabul et:

Disiplin, sınırların belirlenmesi, problem çözme, zor durumları tahmin etmeyi öğrenme ve hayal kırıklığı, kaybetme ve aşağılanma duygularıyla başa çıkmayı öğrenmeyi kapsar.

ETKİN SINIR KOYMA ÖNERİLERİ:

Brazelton ve Greenspan
(2000)

Asla aşılama:

Aşağılamak kızgınlığı, öfkeyi ve isyanı doğurur.

Kararlı ve tutarlı ol:

Ebeveynler belirlenen sınırları uygulama noktasında kendi içinde kararlı ve tutarlı olmalıdır.

Sınırı-kuralı önceden belirle:

Çocukların sınıra, kurala uymadığında hangi yaptırımla karşılaşacağı önceden belirlenmeli ve çocuğa söylenmelidir. Sınır ihlali devamında yaptırım mutlaka uygulanmalıdır.

Beklentileri çocuğun yaşına uygun hale getir:

Ebeveynlerin, çocuklarının gelişim dönemi ve özellikleri hakkında bilgiye sahip olması önemlidir.

Çocuğun yaşına uygun sınırlar ve kurallar belirlenmelidir.

SINIR KOYMANIN İŞE YARAMADIĞI DURUMLARDA YAPILMASI GEREKENLER:

Kontrolü sürdür:

Tüm çocuklar sınırları zorlamayı denerler, bu durumda başarısız hissedilmemeli ve çocuk negatif özellikte algılamamalıdır.

Fiziksel nedenlere bak:

Yorgunluk, açlık, hastalık vb. Çocuğun fiziksel ihtiyacı giderilmelidir.

Şiddete kesinlikle göz yumma:

Örn: çocuk şiddet uygularsa çocuğa öfkelenmeden fiziksel olarak engellenir. Çocuğun öfke ve yalnızlık isteğine her zaman saygı gösterilir. Ancak şiddet uygulamasına izin verilmez.

SINIR KOYMANIN İŞE YARAMADIĞI DURUMLARDA YAPILMASI GEREKENLER:

Davranış problemlerini tanı:

Kronik öfkeli davranışlar sergileyen ya da sürekli karőı koyan çocuklarda duygusal problemler olabilir, uzman yardımına başvurmak gerekebilir.

Daha esnek sınırlar belirle:

Ergenlerin kesin sınırlara ihtiyaçları vardır. Fakat gelişimleri ve deneyim kazanmaları için bu sınırların içinde daha fazla özgürlüğe de ihtiyaç duyarlar. Bu sınırların esnekliği ergenden ergene deĐiőebilir.

**KATILDIĞINIZ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİZ**